

Pruszków, 25.01.2023r.

Pan

Krzysztof Biskupski

Przewodniczący RM

za pośrednictwem

Pan Paweł Makuch

Prezydent Miasta Pruszkowa

W przedmiocie przedstawionego do opiniowania projektu Uchwały *w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami miasta Pruszkowa w zakresie budżetu obywatelskiego*, przedstawiam poniższe spostrzeżenia i uwagi. Przywołano także w odpowiednim zakresie wyroki Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

1. Dot. podstawy prawnej

Art.5a ust. 2 i 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

2. Dot. §2 ust.1 pkt 2)

Rada Budżetu Obywatelskiego nie istnieje z zadaniami wskazanymi do realizacji w niniejszym projekcie uchwały. Należy zwrócić uwagę, czy w zakresie działania, obowiązków i uprawnień Rady Społecznej ds. przeprowadzania konsultacji społecznych znajdują się czynności wskazane do realizacji w niniejszej uchwale.

3. Dot. §3 ust.1.

Wysokość budżetu obywatelskiego na każdy rok budżetowy wynosi kwotę stanowiącą co najmniej 0,5% wydatków Miasta Pruszkowa zawartych w ostatnim przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu

Uchwała Nr 20.161.2021 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 25 maja 2021 r.

„W ocenie Kolegium Izby Rada Miasta Ostrołęki nie wskazała wysokości budżetu obywatelskiego. Sformułowanie nie mniej niż 0,5% oznacza przedział od 0,5% do 100%. Wskazanie wysokości budżetu obywatelskiego należy do niezbywalnych kompetencji organu stanowiącego. Oznacza to, że Rada Miasta Ostrołęki ma nie tylko prawo, ale i obowiązek wskazania wysokości budżetu obywatelskiego. Norma kompetencyjna zawarta w art. 5a ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, określa jedynie minimalną wysokość wydatków, jakie rada zobligowana jest przeznaczyć na realizację zadań w ramach budżetu obywatelskiego. Rada Miasta Ostrołęki powinna wskazać konkretną kwotę lub sposób jej obliczenia, zmierzający do określenia konkretnej kwoty. Nie wskazując kwoty budżetu obywatelskiego, Rada Miasta Ostrołęki istotnie naruszyła art. 5a ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym.”

4. § 5. Ust.1 pkt

zapewniają możliwość nieodpłatnego i swobodnego korzystania z efektów ich realizacji na równych prawach przez mieszkańców Pruszkowa, z uwzględnieniem ewentualnej specyfiki projektu w przypadku projektów lokalnych. W przypadku lokalizacji w obiektach z ograniczoną dostępnością (edukacyjnych, kulturalnych, itp.) należy zapewnić możliwość korzystania nie mniejszą niż na warunkach podanych w załączniku nr 5 do uchwały.

Uchwała Nr 17.295.2020 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 4 sierpnia 2020 roku

Z kolei użyte określenia cyt.: „itp.” oraz „inne” pozwalają na luz interpretacyjny, który nie jest prawnie dopuszczony. Należy podkreślić, że badana uchwała stanowi akt prawa miejscowego, zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Ma ona bowiem charakter normatywny i generalny oraz adresowana jest do bliżej nieokreślonego kręgu podmiotów. Jej uregulowania powinny być zatem na tyle precyzyjne i czytelne, aby nie powstawały wątpliwości interpretacyjne i aby adresaci uchwały oraz organy ją stosujące, nie mieli wątpliwości, co do zapisów w niej zawartych (tak: wyrok NSA z 6 czerwca 1995 r. sygn. akt SA/Gd 2949/94).

5. § 6. ust.1 pkt 9) w przypadku lokalizacji projektu nieinwestycyjnego na terenie do którego gmina nie posiada tytułu prawnego do dysponowania, do formularza zgłoszeniowego należy dołączyć ofertę osoby uprawnionej do rozporządzania nieruchomością, zawierającą deklarację, że —w przypadku wyboru projektu do realizacji – zobowiązuje się ona zawrzeć z Gminą Miasto Pruszków umowę o udostępnienie nieruchomości w celu realizacji projektu.

§ 10. Ust.1 pkt d

„sprawdzenie, czy projekt jest zlokalizowany na nieruchomości, do której gmina Miasto Pruszków posiada albo może uzyskać tytuł prawny do dysponowania”;

Uchwała Nr 9.138.2019 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 16 kwietnia 2019 roku

W ocenie Kolegium Izby art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych jednoznacznie stanowi, iż jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków. Także art. 216 ust. 2 ustawy o finansach publicznych mówi, iż wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego są przeznaczone na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach. W świetle powyższego Kolegium Izby doszło do przekonania, że realizowanie projektów bieżących i inwestycyjnych wybranych w ramach budżetu obywatelskiego na terenie niestanowiącym własności Gminy w oparciu o akt zgody właściciela nieruchomości stanowiłoby transfer środków publicznych poza sferę finansów publicznych bez odpowiedniej podstawy prawnej. Tymczasem każdy wydatek ze środków publicznych winien być dokonany na podstawie konkretnego tytułu prawnego, tj. zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków i może być przeznaczony na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, co wyraźnie akcentują przepisy art. 44 ust. 2 oraz art. 216 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Kwestionowany przez RIO zapis „realizacja projektu na gruntach nie należących do Gminy Piaseczno jest możliwa i wymaga załączenia przez wnioskodawcę zezwolenia na dysponowanie tym gruntem.”

6. § 13 ust.2.

„Kolejność projektów na karcie do głosowania ustalana jest w drodze publicznego losowania w terminie określonym w Terminarzu Budżetu Obywatelskiego, przy czym projekty ogólnomiejskie umieszcza się przed projektami lokalnymi.”

Uchwała Nr 31.279.2021 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 28 września 2021 r.

W § 16 ust. 3 w rozdziale 6 pn. „Wybór projektów” badanej uchwały, Rada Miejska w Przasnyszu uchwaliła, cyt. „Kolejność projektów na karcie do głosowania ustalana jest w drodze publicznego losowania, o którym informuje się z wyprzedzeniem”. W ocenie Kolegium Izby Rada Miejska w Przasnyszu nie ustaliła zasad przeprowadzania tego losowania. Zatem Rada Miejska w Przasnyszu nie wypełniła delegacji ustawowej wynikającej z przepisu art. 5a ust. 7 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, który nakłada na nią obowiązek określenia w drodze uchwały wymagań, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego, w tym określenie zasad przeprowadzania głosowania i ustalania jego wyników. Według słownika języka polskiego (sjp.pwn.pl), przez pojęcie „zasada” należy rozumieć sposób postępowania w danych okolicznościach.

7. § 16

ust.4. Jeżeli z przyczyn obiektywnych projekt o charakterze inwestycyjnym nie może być zrealizowany w roku kalendarzowym jednej edycji budżetu obywatelskiego, środki finansowe przeznaczone na jego realizację mogą być przeniesione na rok następny w formie środków niewygasających.

ust. 5. Jeżeli z przyczyn obiektywnych projekt o charakterze nie inwestycyjnym nie może być zrealizowany w roku kalendarzowym jednej edycji budżetu obywatelskiego, jego realizacja może być sfinansowana z budżetu miasta w roku kolejnym.

Zgodnie z wyrokiem RIO - Uchwała Nr 31.279.2021 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 28 września 2021 r.

Regulacje dotyczące określenia zasad realizacji budżetu gminy w zakresie budżetu obywatelskiego **nie dotyczą zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy w przedmiocie budżetu obywatelskiego** skutkiem czego regulacje te wykraczają także poza zakres delegacji art. 5a ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym.

„Ponadto w § 1 ust. 5 załącznika uchwały Rada określiła możliwość wydłużenia realizacji zadania w zakresie budżetu obywatelskiego na kolejny rok, czyli 2021, zaś w § 9 załącznika do uchwały określiła zasady realizacji projektów stanowiących budżet obywatelski w zakresie monitoringu przez Koordynatora realizacji wyłonionych projektów.”

8. W Rozdziale 5 Przepisy końcowe należy dodać § o treści:

Traci moc Uchwała nr VI.71.2019 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami miasta Pruszkowa w zakresie Budżetu Obywatelskiego oraz Uchwała nr XXXVII.395.2021 Rady Miasta Pruszkowa z dnia 22 kwietnia 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami miasta Pruszkowa w zakresie budżetu obywatelskiego.